

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه قوانین و مقررات
میراث فرهنگی، صنایع دستی
و گردشگری

تدوین:
رضا زنده گل
وکیل پایه یک دادگستری

انتشارات چتر دانش

۱۳۹۷

عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام
	Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	مجموعه قوانین و مقررات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری/ تدوین رضا زنده گل.
مشخصات نشر	تهران: چتر دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۴۲۷ ص.؛ جدول؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۲۵۰-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
موضوع	آثار فرهنگی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	Cultural property -- Law and legislation-- Iran
موضوع	گردشگری -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	ourism -- Law and legislation-- Iran
شناسه افزوده	زنده گل، رضا، ۱۳۶۷ -، گردآورنده
رده بندی کنگره	KMH۳۰۳۳ /۱۲۸ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	۳۴۳/۵۵۰۷۸۹۱
شماره کتابشناسی ملی	۵۴۲۶۹۵۷

نام کتاب	مجموعه قوانین و مقررات میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
ناشر	چتر دانش
تدوین	رضا زنده گل
نوبت و سال چاپ	اول - ۱۳۹۷
شمارگان	۱۰۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۴۱۰-۲۵۰-۶
قیمت	۲۳۰۰۰۰ تومان

فروشگاه مرکزی: تهران، میدان انقلاب، خ منبری جاوید(اردیبهشت شمالی)، پلاک ۸۸

تلفن مرکز پخش: ۶۶۴۹۲۳۲۷ - تلفن فروشگاه کتاب: ۶۶۴۰۲۳۵۳

پست الکترونیک: nashr.chatr@gmail.com

کلیه حقوق برای مؤلف و ناشر محفوظ است.

سخن ناشر

رشته‌ی حقوق با تمام شاخه‌ها و گرایش‌هایش، به‌منزله‌ی یکی از پرطرفدارترین رشته‌های دانشگاهی کشور، تعداد فراوانی از دانشجویان علوم انسانی را به‌خود جلب کرده است؛ دانشجویانی که پس از تحصیل، وارد عرصه‌ی خدمت شده و در مناصب و جایگاه‌های گوناگون به ایفای وظیفه مشغول می‌شوند.

منابعی که در دانشکده‌های حقوق، مبنای کار قرار گرفته و تحصیل دانشجویان بر مدار آن‌ها قرار دارد، در واقع، مجموعه‌ی کتب و جزواتی هستند که طی سالیان متمادی چنان‌که باید تغییر نیافته و خود را با تحولات و نیازهای زمانه هماهنگ نکرده‌اند.

این، درحالی است که نیاز مبرم دانش‌پژوهان به مجموعه‌های پربار و سودمند، امری انکارناپذیر است. به‌این‌ترتیب، ضرورت تدوین کتب غنی و ارزشمند برای رفع نیازهای علمی دانشجویان رشته‌ی حقوق و نیز رشته‌های متأثر از آن، باید بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد؛ کتاب‌هایی که روزآمدی محتوای آن‌ها از یک سو و تناسب آن‌ها با نیاز دانش‌پژوهان از سوی دیگر، مورد توجه و لحاظ ناشر و نویسنده، قرار گرفته باشد.

مؤسسه‌ی آموزش عالی آزاد چتردانش، در مقام مؤسسه‌ای پیشگام در امر نشر کتب آموزشی روزآمد و غنی، توانسته است گام‌های مؤثری در همراهی با دانشجویان رشته‌ی حقوق بردارد. این مؤسسه افتخار دارد که با بهره‌مندی از تجربیات فراوان خود و با رصد دقیق نیازهای علمی دانشجویان، به تولید آثاری همت‌گمارد که مهم‌ترین دستاورد آن‌ها، تسهیل آموزش و تسریع یادگیری پژوهندگان باشد. انتشارات چتر دانش امیدوار است با ارائه‌ی خدمات درخشان، شایستگی‌های خود را در این حوزه‌ی علمی بیش از پیش به منصه‌ی ظهور برساند.

فرزاد دانشور

مدیر مسئول انتشارات چتر دانش

فهرست

فصل اول: قوانین و آیین نامه‌ها	۱۲
بخش اول: میراث فرهنگی	۱۳
قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۲	۱۳
قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷	۱۷
بسته اجرایی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (۱۳۹۴-۱۳۹۰)	
موضوع ماده (۲۱۷) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	۲۲
قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات	
الحاقات ۱۳۷۵	۱۲۶
قانون ثبت آثار ملی مصوب ۱۳۵۲	۱۲۹
قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۱۹	۱۳۰
قانون مربوط به واگذاری منافع و تخلیه اماکن، غرف و دکه‌های واقع در مراکز اقامتی و مراکز سیاحتی و تفریحی تحت نظارت و سرپرستی بنیاد مستضعفان و جانبازان و بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان ایرانگردی و جهانگردی و نیروهای مسلح مصوب ۱۳۷۸	۱۳۵
قانون معافیت ابنیه و اماکنی که در زمره آثار ملی ثبت گردیده‌اند، از پرداخت عوارض شهرداری مصوب ۱۳۷۱	۱۳۶
قانون خرید اراضی و ابنیه و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی مصوب ۱۳۴۷	۱۳۷
لایحه قانونی راجع به جلوگیری از انجام اعمال حفاریهای غیر مجاز و کاوش به قصد به دست آوردن اشیاء عتیقه و آثار تاریخی که بر اساس ضوابط بین‌المللی مدت یک صد سال یا بیشتر از تاریخ ایجاد یا ساخت آن گذشته باشد مصوب ۱۳۵۸	۱۴۰
اجازه فروش تولیدات فرهنگی و هنری سازمان میراث فرهنگی در خارج از کشور و خرید و ورود تجهیزات و ملزومات مورد نیاز سازمان مذکور مصوب ۱۳۶۷	۱۴۲

بخش دوم: آیین‌نامه‌ها.....	۱۴۳
آیین‌نامه اجرایی تبصره ماده (۲) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۴.....	۱۴۳
آیین‌نامه اجرایی ماده (۵) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۳ با اصلاحات بعدی.....	۱۴۵
آیین‌نامه اجرایی بند ۹ ماده ۳ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۹.....	۱۵۰
آیین‌نامه اجرایی قانون توسعه صنعتی ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی.....	۱۵۱
آیین‌نامه اجرایی قانون ضرورت اخذ مجوز برای ساخت، خرید و فروش، نگهداری، تبلیغ و استفاده از دستگاه فلزیاب مصوب ۱۳۸۲.....	۱۵۶
آیین‌نامه احداث توسعه، تبدیل، تکمیل و تجهیز و بهره برداری تأسیسات جهانگردی مصوب ۱۳۶۱.....	۱۵۹
آیین‌نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ گذاری تأسیسات گردشگری مصوب ۱۳۹۴.....	۱۶۵
فصل اول: تعاریف.....	۱۶۵
فصل دوم: ضوابط صدور مجوز ایجاد، اصلاح و یا تکمیل تأسیسات گردشگری.....	۱۶۶
فصل سوم: ضوابط صدور پروانه بهره‌برداری.....	۱۶۷
فصل چهارم: ضوابط درجه بندی.....	۱۶۸
فصل پنجم: شرایط اداره‌کنندگان تأسیسات گردشگری.....	۱۷۰
فصل ششم: نظارت بر فعالیت تأسیسات گردشگری.....	۱۷۲
فصل هفتم: متفرقه.....	۱۷۳
آیین‌نامه چگونگی تشکیل و اداره شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۳ با اصلاحات بعدی.....	۱۷۵
آیین‌نامه اموال فرهنگی، هنری و تاریخی نهادهای عمومی و دولتی مصوب	

۱۳۸۱.....	۱۷۶.....
آیین‌نامه مدیریت، ساماندهی، نظارت و حمایت از مالکان و دارندگان اموال	
فرهنگی - تاریخی منقول مجاز مصوب ۱۳۸۴.....	۱۸۴.....
فصل اول: تعاریف.....	۱۸۴.....
فصل دوم: ثبت آثار فرهنگی تاریخی و هنری در فهرست آثار ملی کشور	۱۸۶.....
فصل سوم: موزه‌ها و مجموعه‌های خصوصی	۱۸۷.....
فصل چهارم: تجارت اموال فرهنگی - تاریخی و هنری	۱۸۹.....
فصل پنجم: موزه‌های تخصصی و پژوهشی	۱۹۱.....
فصل ششم: تأسیس مؤسسات مشاوره، کارشناسی و کارگاه‌های مرمت.....	۱۹۱.....
آیین‌نامه مربوط به ورود و صدور اموال فرهنگی مصوب ۱۳۵۴.....	۱۹۵.....
فصل اول: تعریف اموال فرهنگی.....	۱۹۵.....
فصل دوم: ورود اموال فرهنگی.....	۱۹۶.....
فصل سوم: رسیدگی.....	۱۹۷.....
فصل چهارم: صدور اموال فرهنگی.....	۱۹۸.....
فصل پنجم: سایر مقررات.....	۱۹۹.....
بخش سوم: صنایع دستی.....	۲۰۲.....
قانون تأسیس سازمان صنایع دستی ایران مصوب ۱۳۸۳.....	۲۰۲.....
اساسنامه سازمان صنایع دستی ایران مصوب ۱۳۸۳.....	۲۰۳.....
فصل اول: کلیات.....	۲۰۳.....
فصل دوم: وظایف تفصیلی.....	۲۰۳.....
فصل سوم: مدیریت سازمان.....	۲۰۶.....
فصل چهارم: سایر مقررات.....	۲۰۷.....
قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶.....	۲۰۸.....
قانون بیمه‌های اجتماعی قالببافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی	
شناسه‌دار (کددار) مصوب ۱۳۸۸.....	۲۱۵.....
شرایط و نحوه صدور صنایع دستی مصوب ۱۳۶۴ اصلاحی ۱۳۶۵.....	۲۱۷.....

آیین‌نامه اجرایی قانون بیمه‌های اجتماعی قالیبافان، بافندگان فرش و شاغلان صنایع دستی شناسه‌دار (کددار) مصوب ۱۳۸۸.....	۲۱۸
عضویت رئیس یا نماینده سازمان صنایع دستی ایران در شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی مصوب ۱۳۸۱.....	۲۲۲
آیین‌نامه تشکیل شورای ارزشیابی هنرمندان هنرهای سنتی و ضوابط ارزشیابی این هنرمندان در رشته‌های کتابت، نگارگری و هنرهای صناعی اصلاحی ۱۳۸۳ (مصوب جلسه ۴۷۷ مورخ ۱۳۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی).....	۲۲۳
متمم آیین‌نامه شورای ارزشیابی هنرمندان، نویسندگان و شاعران کشور مصوب ۱۳۸۴.....	۲۳۱
مصوبه شورای عالی اداری راجع به ادغام سازمان صنایع دستی ایران و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۵.....	۲۳۴
بخش چهارم: گردشگری	۲۳۵
آیین‌نامه تشکیل کانون ملی هماهنگی گردشگری کشور مصوب ۱۳۸۳.....	۲۳۵
آیین‌نامه اجرایی نحوه تشکیل و اداره مناطق نمونه گردشگری موضوع ماده (۸) قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب ۱۳۸۳.....	۲۳۹
آیین‌نامه نظارت بر تأسیس و فعالیت دفاتر و شرکت‌های خدمات مسافرتی و گردشگری؛ زیارتی و سیاحتی کشور مصوب ۱۳۸۰.....	۲۴۲
فصل اول: کلیات.....	۲۴۲
فصل دوم: شرایط صدور مجوز.....	۲۴۳
فصل سوم: تکالیف دارنده مجوز.....	۲۴۶
فصل چهارم: نظارت بر فعالیت دفتر.....	۲۴۹
آیین‌نامه طبیعت‌گردی مصوب ۱۳۸۴.....	۲۵۰
آیین‌نامه تأسیس و نظارت بر آژانس‌های مسافرتی و جهانگردی مصوب ۱۳۵۸.....	۲۵۴
آیین‌نامه راهنمایان جهانگردی ۱۳۵۴.....	۲۶۱
آیین‌نامه تأسیس و نظارت بر دفاتر خدمات مسافرتی مصوب ۱۳۶۲.....	۲۶۳
تصویب‌نامه در خصوص تشکیل کارگروه توسعه گردشگری مصوب ۱۳۹۱.....	۲۷۰

تصویب‌نامه در مورد تعیین مناطق نمونه گردشگری مصوب ۱۳۸۴ اصلاحی	۱۳۸۷.....
۲۷۲.....	
دستورالعمل نظارت بر تاسیس و فعالیت دفاتر خدمات مسافرتی و گردشگری.....	۲۷۳
فصل اول: کلیات.....	۲۷۳
فصل دوم: شرایط متقاضی اخذ پروانه.....	۲۷۴
فصل سوم: نظارت بر فعالیت دفاتر.....	۲۷۸
فصل چهارم: وظایف دارنده پروانه.....	۲۸۱

فصل دوم: کنوانسیون‌ها..... ۲۸۷

قانون کنوانسیون حراست از میراث فرهنگی ناملموس مصوب ۱۳۸۴.....	۲۸۸
فصل اول: مواد عمومی.....	۲۹۰
فصل دوم: ارکان کنوانسیون.....	۲۹۲
فصل سوم: حراست از میراث فرهنگی ناملموس در سطح ملی.....	۲۹۴
فصل چهارم: حراست از میراث فرهنگی ناملموس در سطح بین‌المللی.....	۲۹۶
فصل پنجم: همکاری و کمک بین‌المللی.....	۲۹۸
فصل ششم: صندوق میراث فرهنگی ناملموس.....	۳۰۰
فصل هفتم: گزارش‌ها.....	۳۰۲
فصل هشتم: ماده موقتی.....	۳۰۲
فصل نهم: مواد نهایی.....	۳۰۳
قانون الحاق ایران به کنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان..	۳۰۶
کنوانسیون برای حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان.....	۳۰۷
قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون موسسه بین‌المللی یکنواخت‌سازی حقوق خصوصی پیرامون اشیاء فرهنگی مسروقه یا غیرقانونی خارج‌شده مصوب ۱۳۷۹.....	۳۲۳
فصل اول: حیطة شمول و تعاریف.....	۳۲۴
فصل دوم: استرداد اشیاء فرهنگی مسروقه.....	۳۲۵

فصل سوم: اعاده اشیاء فرهنگی غیر قانونی خارج شده	۳۲۷
فصل چهارم: مقررات کلی	۳۲۹
فصل پنجم: مقررات نهایی	۳۳۰
قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حفاظت از میراث فرهنگی زیر آب مصوب ۱۳۸۷	۳۳۷
قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴ میلادی (۱۳۳۳ هجری شمسی) لاهه در خصوص حمایت از اموال فرهنگی در صورت بروز مخاصمه مسلحانه مصوب ۱۳۸۰	۳۶۴
بخش اول: مقدمه	۳۶۵
بخش دوم: مقررات کلی حمایت	۳۶۷
بخش سوم: حمایت عالی	۳۶۹
بخش چهارم: مسئولیت کیفری و صلاحیت	۳۷۳
بخش پنجم: حمایت از اموال فرهنگی در مخاصمات مسلحانه‌ای که ویژگی بین‌المللی ندارند	۳۷۷
بخش ششم: موضوعات سازمانی	۳۷۸
بخش هفتم: انتشار اطلاعات و کمک بین‌المللی	۳۸۱
بخش هشتم: اجرای این پروتکل	۳۸۴
بخش نهم: شروط نهایی	۳۸۵
قانون الحاق ایران به کنوانسیون اتخاذ تدابیر لازم برای ممنوع کردن و جلوگیری از ورود و صدور و انتقال مالکیت غیرقانونی اموال فرهنگی مصوب ۱۳۵۳ ۱۳۸۸	

فصل سوم: مصوبات ۴۰۱

مصوبه شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری راجع به پیشنهاد اهداف کلان و نرخ رشد بخش میراث فرهنگی و گردشگری در برنامه ۵ ساله چهارم توسعه و حجم سرمایه‌گذاری لازم در این بخش مصوب ۱۳۸۳ ..... ۴۰۱

مصوبه شورای عالی اداری راجع به ادغام سازمان صنایع دستی ایران و سازمان

میراث فرهنگی و گردشگری	۴۰۲
مصوب ۱۳۸۵	۴۰۲
مصوبه شورای عالی اداری در خصوص ارتقاء سطح کارآیی دستگاه‌های دولتی	
مصوب ۱۳۷۵	۴۰۳
مصوبه شورای عالی ایرانگردی و جهانگردی در خصوص افزایش مبالغ جریمه	
مصوب ۱۳۸۰	۴۰۵
مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص تشکیل کارگروه	
ویژه‌ای به منظور حفاظت و مدیریت آثار ثبت جهانی ایران مصوب ۱۳۹۳ ..	۴۰۶
تصویب نامه در خصوص کانون‌های فرهنگی بانوان مصوب ۱۳۸۲	۴۰۷
تصویب‌نامه در مورد انتقال وظایف اجرایی و امور تصدی سازمان ایرانگردی و	
جهانگردی (سابق) به شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۸۶	۴۰۸
تصویب‌نامه در خصوص تدوین و اعلام الگوی نمونه واحدهای خدماتی و	
سرویس‌های بهداشتی بین راهی توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی	
و گردشگری مصوب ۱۳۸۶	۴۰۹
مصوبه اضافه شدن سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به سازمان‌های مندرج	
در تبصره ۱ ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب	
۱۳۸۳	۴۱۱

فصل چهارم: قوانین مرتبط ۴۱۳

از قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷	۴۱۳
باب پنجم: در دَفینه	۴۱۳
از کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) مصوب	
۱۳۷۵	۴۱۴
فصل نهم: تخریب اموال تاریخی، فرهنگی	۴۱۴
از قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری	
اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶) مصوب ۱۳۹۵	۴۱۸

- از قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰) ۴۲۱
- فصل اول: فرهنگ اسلامی - ایرانی ۴۲۱
- از قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵ ..... ۴۲۲
- از قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹ ..... ۴۲۳
- از آیین‌نامه اجرایی برنامه جامع ساماندهی اوقات فراغت جوانان مصوب ۱۳۸۴ ..... ۴۲۴
- از آیین‌نامه اجرایی قانون زمین شهری مصوب ۱۳۶۷ ..... ۴۲۵
- از آیین‌نامه ساماندهی، بهسازی و عمران مساجد کشور مصوب ۱۳۷۶ ..... ۴۲۶
- از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰ ..... ۴۲۷

فصل اول

قوانین و آیین نامه‌ها

بخش اول: میراث فرهنگی

قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

مصوب ۱۳۸۲/۱۰/۲۳

ماده ۱- سازمان‌های میراث فرهنگی کشور و ایرانگردی و جهانگردی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتزع و از ادغام آن‌ها «سازمان میراث فرهنگی و گردشگری» با کلیه اختیارات و وظایفی که سازمان‌های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند و کلیه امکانات، اموال و نیروی انسانی زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می‌گردد. رئیس سازمان با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شود.

تبصره ۱- کلیه وظایف و اختیارات وزیر و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور میراث فرهنگی و ایرانگردی و جهانگردی به رئیس سازمان منتقل می‌شود.

تبصره ۲- وظایف حاکمیتی سازمان ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری منتقل می‌شود و وظایف اجرایی و امور تصدی آن با همه امکانات، اعتبارات، نیروی انسانی، اموال و دارایی‌ها، تعهدات و اعتبارات در قالب یک شرکت دولتی با عنوان شرکت توسعه ایرانگردی و جهانگردی به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری وابسته می‌گردد.

ماده ۲- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری بر اساس اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۳۶۷/۴/۲۸ و قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی مصوب ۱۳۷۰/۷/۷ اداره می‌شود. تعیین وظایف و اختیارات این سازمان ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون با رعایت مفاد قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ با جهت‌گیری واگذاری وظایف تصدی به بخش غیردولتی، حذف وظایف غیرضرور، تفکیک وظایف ملی و استانی با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تأیید هیأت وزیران به تصویب کمیسیون مشترک رسیدگی‌کننده به این قانون خواهد رسید.

تبصره ۵- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است به منظور هماهنگی

در چگونگی امکان بهره‌گیری از میراث‌های طبیعی کشور و اجرای تعهدات مطروحه در کنوانسیون حفاظت میراث فرهنگی و طبیعی جهان نسبت به تدوین آئین‌نامه‌ای با پیشنهاد مشترک سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سازمان حفاظت محیط زیست اقدام کند. آئین‌نامه مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳- شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به ریاست رئیس جمهور یامعاون اول رئیس جمهور و عضویت رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و وزرای امور خارجه، مسکن و شهرسازی، راه و ترابری، کشور، فرهنگ و ارشاد اسلامی، علوم، تحقیقات و فناوری، امور اقتصادی و دارائی و آموزش و پرورش و رؤسای سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و حفاظت محیط زیست و چهار نفر کارشناس خبره با پیشنهاد رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و حکم رئیس جمهور تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری دبیر شورای عالی خواهد بود و دبیرخانه شورای عالی در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری تشکیل می‌گردد.

تبصره ۲- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، نهادها، شرکتها و مؤسسات دولتی، شهرداریها و کلیه دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر یا تصریح نام است در حدود وظایف قانونی خود، موظف به اجرای مصوبات این شورای عالی می‌باشند.

ماده ۴- وظایف و اختیارات شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری به شرح زیر است:

الف- تصویب سیاست‌ها، خط مشی‌ها و برنامه‌های کلان امور میراث فرهنگی و گردشگری.

ب- جلب حمایت بخشهای دولتی و غیردولتی و بخش تعاونی و خصوصی برای تحقق اهداف بخش میراث فرهنگی و گردشگری.

ج- فراهم کردن زمینه سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و افزایش سهم آن در امور مربوط- به میراث فرهنگی و گردشگری.

د- کلیه وظایف قانونی که تا قبل از تصویب این قانون برعهده شورای

سازمان میراث فرهنگی کشور و شورای عالی ایرانگردی و جهانگردی بوده است. هم- سایر وظایف و اختیارات تعیین شده برای شورای مذکور در این قانون. تبصره- با پیشنهاد شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری و پس از تصویب هیأت‌وزیران حسب مورد در استانهایی که ضرورت ایجاد کند، شورایی مشابه شورای عالی به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مذکور در شورای عالی ایجاد خواهد شد.

ماده ۵- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری می‌تواند نگهداری و اداره اماکن و محوطه‌های تاریخی و موزه‌ها را زیر نظر هیأت‌های امنای منتخب انجام دهد. وظایف و اختیارات و چگونگی فعالیت هیأت‌های امناء و نحوه حمایت، نظارت و ارزیابی فعالیت‌های آن‌ها به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶- به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۸۲، حسب پیشنهاد سازمان‌های موضوع این قانون در محدوده اعتبارات مصوب نسبت به هرگونه جابجائی، تغییر ردیف، کاهش یا افزایش اعتبارات ردیف‌های بودجه‌ای آن‌ها به نحوی که حداکثر تسهیلات لازم را جهت اجرای این قانون فراهم نموده و اختلالی در اداره امور مربوط ایجاد نشود، اقدام نماید.

ماده ۷- سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است برنامه‌های تبلیغی ملی و بین‌المللی برای معرفی میراث فرهنگی ایران و جاذبه‌های جهانگردی آن را از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی داخلی و خارجی به مرحله اجرا درآورد. کلیه دستگاه‌های اجرائی مکلف به هماهنگی و همکاری با سازمان مذکور می‌باشند.

ماده ۸- به‌منظور فراهم کردن زمینه توسعه پایدار میراث فرهنگی و گردشگری، جلب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ در ایجاد تأسیسات زیربنائی جهت معرفی بهتر بناها و محوطه‌های تاریخی، تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی و ارائه خدمات مناسب به جهانگردان، دولت می‌تواند در مناطق مستعد کشور و قطب‌های گردشگری با تأکید بر مناطق کمتر توسعه یافته به متقاضیان بخش‌های غیردولتی اجازه تأسیس مناطق نمونه گردشگری را بدهد.

ماده ۹- شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری مکلف است متناسب با

جایگاه هر یک از کشورها در اهداف بازار جهانگردی ایران صدور روادید برای اتباع آن‌ها را به ترتیب زیر دسته بندی و به وزارت امور خارجه جهت اقدام ابلاغ نماید:
الف- لغو روادید.

ب- اجازه ورود با پروانه گذر مرزی.

ج- صدور روادید در مبادی ورودی ایران برای مدت معین.

د- صدور روادید در سفارتخانه‌های ایران در خارج از کشور در زمانهای معین حداکثر ظرف مدت یک هفته.

وزارت امور خارجه مکلف است برای تحقق اهداف جلب جهانگردان خارجی نسبت به صدور روادید برای آنان با رعایت مفاد این ماده اقدام نماید. سایر وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های مرتبط با صدور روادید موظف به همکاری با وزارت امور خارجه برای تحقق این ماده می‌باشند.

ماده ۱۰- اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص معافیت‌های مذکور در بند (ل) اصلاحی ماده (۱۳۹) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ در محدوده میراث فرهنگی و گردشگری به سازمان میراث فرهنگی و گردشگری واگذار می‌شود.

ماده ۱۱- دولت مکلف است در صورت وجود تقاضا از سال ۱۳۸۳ برای مدت ده سال همه ساله تا ده درصد (۱۰٪) از مجوزهای استفاده از منابع مالی خارجی (فاینانس) مذکور در برنامه‌های توسعه یا قوانین بودجه سالانه را به اجرای طرح‌های جامع توسعه میراث فرهنگی و گردشگری استانی و ملی و ایجاد تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی از جمله مراکز اقامتی و پذیرائی، خدمات حمل و نقل و سایر طرح‌های مرتبط، توسط بخشهای غیردولتی اختصاص دهد.
تبصره- اطلاق این ماده شامل مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام برای استفاده از منابع خارجی نخواهد بود.

ماده ۱۲- این قانون از زمان تصویب لازم‌الاجراست و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و سوم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۲/۱۱/۱۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور

مصوب ۱۳۶۷/۲/۱

ماده ۱- تعریف

«میراث فرهنگی» شامل آثار باقیمانده از گذشتگان است که نشانگر حرکت انسان در طول تاریخ می‌باشد و با شناسایی آن زمینه شناخت هویت و خط حرکت فرهنگی او میسر می‌گردد و از این طریق زمینه‌های عبرت برای انسان فراهم می‌آید. سازمان میراث فرهنگی کشور که به استناد قانون مصوب ۱۳۶۷/۲/۱ تشکیل شده است و از این پس در این اساسنامه سازمان نامیده می‌شود طبق مقررات این اساسنامه اداره خواهد شد.

ماده ۲- هدف.

عبرت از حرکت فرهنگی انسان و بقاء و رقاء هویت و شخصیت فرهنگی جامعه.

ماده ۳- وظایف سازمان.

وظایف سازمان در زمینه میراث فرهنگی که شامل پژوهش، نظارت، حفظ و احیاء و معرفی است به قرار زیر می‌باشد:

۱- تهیه و تنظیم و اجرای برنامه‌های پژوهشی پیرامون آثار باقیمانده از گذشتگان.

۲- بررسی و شناسایی محوطه‌ها، تپه‌ها، بناها و مجموعه‌های تاریخی و تهیه فهرست جامع از آن‌ها و نقشه باستان‌شناسی کشور.

۳- انجام پژوهش‌های باستان‌شناسی و کاوش‌های علمی.

۴- بررسی‌های مردم‌نگاری، پژوهش‌های مردم‌شناسی، انسان‌شناسی زیستی و شناخت فرهنگ بومی مناطق مختلف کشور.

۵- پژوهش در زمینه هنرهای سنتی و فراهم آوردن امکانات لازم جهت حفظ، احیاء و رشد آن‌ها.

۶- ثبت آثار ارزشمند منقول و غیر منقول فرهنگی- تاریخی کشور در فهرست آثار ملی و فهرست‌های ذیربط.

۷- انجام انحصاری کلیه امور حقوقی مربوط به میراث فرهنگی و طرح دعاوی کیفری علیه متخلفین از قوانین ناظر به میراث فرهنگی کشور به عنوان مدعی یا حسب مورد شاکی خصوصی.

۸- اقدامات لازم جهت شناسایی و استرداد اموال فرهنگی ایران در سطح ملی و بین‌المللی از طریق مراجع ذیربط.

۹- شناسایی و در اختیار گرفتن کلیه اموالی که دارای ارزش‌های فرهنگی-تاریخی بوده و جزء میراث فرهنگی محسوب می‌گردد و توسط دستگاه‌های مسئول ضبط شده است.

تبصره- کلیه دادگاه‌ها، گمرکات، نیروهای انتظامی و دستگاه‌های دولتی نظیر آن‌ها که به نحوی نسبت به ضبط اموال اقدام می‌نمایند موظف به در اختیار قرار دادن اموالی که دارای ارزش فرهنگی-تاریخی می‌باشد به سازمان میراث فرهنگی هستند.

۱۰- تهیه و اجرای طرح‌های لازم به منظور حراست، حفاظت، تعمیر، مرمت و احیاء آثار، بناها و مجموعه‌های باارزش فرهنگی-تاریخی.

۱۱- اظهار نظر در کلیه طرح‌های عمرانی جامع و تفصیلی در رابطه با مناطق فرهنگی و تاریخی و موافقت نهایی درباره محوطه‌ها و بافتها و اماکن فرهنگی تاریخی ارزشمند در موارد مذکور و جلوگیری از هر گونه تخریب آن‌ها.

۱۲- تعیین حریم بناها، مجموعه‌ها، محوطه‌ها و تپه‌های تاریخی ثبت شده و ضوابط خاص معماری و طراحی داخل حریم.

۱۳- معرفی آثار با ارزش فرهنگی-تاریخی از طریق موزه‌ها و نمایشگاه‌ها و نظائر آن.

۱۴- ایجاد و توسعه و اداره موزه‌ها در سطح کشور.

۱۵- ایجاد مرکز اسناد و مدارک میراث فرهنگی کشور (نظیر مجموعه گزارش‌های علمی، نقشه‌ها و عکس‌های بناها و...) جهت ارائه خدمات علمی و تحقیقاتی در این زمینه.

۱۶- معرفی و شناساندن ارزش‌های میراث فرهنگی در سطح ملی و بین‌المللی به وسیله چاپ و نشر مجموعه مطالعات و تحقیقات انجام یافته و استفاده از

وسایل سمعی و بصری و ارتباط جمعی.

۱۷- تنظیم، تدوین و انتشار دائرةالمعارف آثار و ابنیه تاریخی ایران.

۱۸- توسعه فعالیت‌های تحقیقاتی در زمینه‌های مختلف میراث فرهنگی و تشویق محققان، هنرمندان و استادکاران.

۱۹- تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزشی جهت آماده سازی نیروهای کارآمد در زمینه‌های مربوط به میراث فرهنگی با هماهنگی دستگاه‌های ذیربط.

۲۰- تشویق مردم به مشارکت در فعالیت‌های مربوط به شناسایی، حفظ و احیاء میراث فرهنگی و نظارت بر آن.

۲۱- ایجاد و گسترش انجمن‌های میراث فرهنگی در سطح کشور.

تبصره- نحوه ایجاد و حدود و وظایف و اختیارات این انجمن‌ها را شورای سازمان تعیین خواهد نمود.

۲۲- برقراری ارتباطات و مبادلات علمی و فرهنگی با مؤسسات و نهادهای ذیربط در سطح ملی و بین‌المللی بالخصوص کشورهای اسلامی و منطقه و برگزاری کنگره‌ها و سمینارهای دوره‌ای لازم.

۲۳- همکاری با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در زمینه امور ایرانگردی و جهانگردی.

۲۴- ارائه خدمات مشاوره‌ای، تحقیقاتی، فنی و آموزشی، فروش تولیدات فرهنگی، دریافت ورودیه بناها، محوطه‌ها، موزه‌ها و نمایشگاه‌ها و قبول هدایا و کمک‌ها و نظائر آن.

ماده ۴- ارکان سازمان.

سازمان دارای دو رکن است.

۱- شورای سازمان.

۲- رییس سازمان.

ماده ۵- شورای سازمان

به‌منظور هماهنگی بیشتر در امور مربوط به میراث فرهنگی در سطح کشور شورای سازمان متشکل از ۸ عضو به شرح زیر تشکیل می‌گردد:

۱- وزیر فرهنگ و آموزش عالی (رییس شورا).

۲- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۳- وزیر کشور.

۴- وزیر دادگستری.

۵- وزیر امور خارجه.

۶- وزیر مسکن و شهرسازی.

۷- مدیر عامل سازمان صدا و سیما.

۸- رییس سازمان (دبیر شورا).

تبصره ۱- در صورت تساوی آراء آن نظری پذیرفته می‌شود که رییس شورا در میان رأی دهندگان باشد.

تبصره ۲- جلسات شورا به‌طور عادی هر سال حداقل دو بار به پیشنهاد رییس سازمان ودعوت و ریاست وزیر فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۳- شورا می‌تواند از افرادی که حضورشان به نحوی در جلسات ضروری است دعوت به عمل آورد. این افراد دارای حق رأی نیستند.

تبصره ۴- جلسه با حضور ۵ نفر از اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات شورا با رأی حداقل ۴ نفر از اعضاء حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۶- وظایف شورا.

وظایف شورای سازمان به قرار زیر است:

۱- تعیین خط مشی و سیاست‌های کلی بر اساس قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور و اساسنامه سازمان.

۲- بررسی گزارش‌های فعالیت‌های سازمان و اظهار نظر پیرامون چگونگی آن.
تبصره- کلیه مصوبات شورا با امضاء وزیر فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ خواهد شد.

ماده ۷- رییس سازمان.

رییس سازمان با حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی منصوب می‌شود.

ماده ۸- واحدهای سازمان در سطح کشور.

سازمان با نظر وزیر فرهنگ و آموزش عالی می‌تواند در هر نقطه از کشور که ایجاب نماید، به تناسب موقعیت و با تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور

واحدهای خود را دایر کند. این واحدها مسئولیت امور مربوط به میراث فرهنگی حوزه فعالیت خود را طبق این اساسنامه و سازمان زیر نظر رییس سازمان به عهده خواهند داشت.

ماده ۹- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی است. قانون فوق مشتمل بر ۹ ماده و ۷ تبصره در جلسه علنی روز پنجشنبه اول اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و شصت و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۷/۲/۲۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است. رییس مجلس شورای اسلامی - اکبر هاشمی

بسته اجرایی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری (۱۳۹۴ - ۱۳۹۰) موضوع ماده (۲۱۷) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران

مقدمه

امروزه اهمیت حفظ میراث فرهنگی و صنایع دستی و گسترش صنعت گردشگری در ایجاد اثرات مثبت اقتصادی در سطح دنیا به طور روزافزونی آشکارتر شده و دولت‌های مختلف دنیا، گردشگری را به عنوان یکی از عوامل مهم ایجاد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری می‌دانند. در سالیان گذشته در کشور ما پس از ادغام حوزه‌های میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در یکدیگر، تشکیلات واحدی پدید آمده است که در فرجام اهداف مشترکی را پیگیری می‌کند. گرچه مجموعه این تشکیلات در حوزه «فرهنگ» می‌گنجد، اما بهره‌برداری از آن‌ها و به زبان ساده‌تر درآمدزایی از این بخش، با توجه به توان و درون‌مایه نهفته در آن، بدون تردید اقتصادی است. همچنین حفظ میراث فرهنگی و صنایع دستی و بهره‌برداری از آن‌ها در راستای توسعه گردشگری مبتنی بر شرایط فرهنگی و تاریخی و همچنین جاذبه‌های طبیعی و تاریخی و فرهنگی کشورمان، باعث تعامل سازنده و مؤثر با جهان شده و با توجه به منافع سرشار اقتصادی، اجتماعی و سیاسی آن، مصالح ملی کشور نیز برآورده خواهد شد. علاوه بر این توسعه زیرساخت‌های گردشگری نقش مؤثری بر گسترش گردشگری داخلی نیز خواهد داشت که ضمن ایجاد رونق در مناطق گردشگری کشور، باعث بهبود توزیع درآمد می‌گردد.

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در سند چشم‌انداز دستیابی به اهداف تعیین شده در اسناد فرادست برای بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری به‌ویژه سند چشم‌انداز و نیز اهداف مندرج در برنامه پنجم توسعه کشور، حرکتی نظام‌مند را می‌طلبد. همانگونه که در بند (۱) سند چشم‌انداز ملاحظه می‌شود، توسعه کشور باید در راستای مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی کشور تحقق یابد که از جمله مصادیق فرهنگ و تاریخ

کشورمان میراث فرهنگی کشور می‌باشد. لذا توجه به حفظ، احیاء و نگهداری میراث فرهنگی کاملاً در راستای اهداف آرمانی کشور بوده و توجه به آن از اساسی‌ترین پایه‌های توسعه کشور می‌باشد. همچنین از دیگر اهداف آرمانی کشور در سند چشم‌انداز، رسیدن به جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوبی و غربی است که با تأکید بر رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل حاصل خواهد شد (بند ۶ چشم‌انداز). در این راستا صنعت گردشگری و صنایع دستی باید در اولویت‌های توسعه کشور قرار گیرد. چرا که وجود ضریب فزاینده بالا در این بخش مطمئناً باعث رشد پرشتاب اقتصاد همراه با بهبود توزیع درآمد در کشور خواهد شد. همچنین توسعه گردشگری مبتنی بر شرایط فرهنگی و تاریخی کشورمان باعث تعامل سازنده و مؤثر با جهان خواهد شد (بند ۸ چشم‌انداز).

در افق چشم‌انداز اجرای سیاست‌های کلی مندرج در این سند، در قالب عملیات توأم با درایت و مدیریت خردمندان، علمی و همه‌جانبه و توجه به دیپلماسی هدفمند کشور، همراه با حفظ منابع ملی، باعث تحولات چشمگیری در همه شئون اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کشور خواهد شد. رسیدن به هدف‌های یاد شده مستلزم برداشتن گام‌های بزرگ، توأم با نهادسازی پیشرفته و استفاده از تجربیات کشورهای است که این مسیر را پیموده‌اند.

در همین راستا چشم‌انداز سازمان میراث فرهنگی و گردشگری نیز که با توجه به اسناد بالادست و در قالب برنامه پنجم طراحی شده، به شرح ذیل می‌باشد:

۱- دست یافتن به جایگاه واقعی ایران در جهان به‌عنوان یکی از غنی‌ترین، کهن‌ترین و تأثیرگذارترین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بشری، با ویژگی‌های طبیعی کم‌نظیر و برخوردار از تعاملی سازنده و الهام‌بخش در عرصه بین‌المللی

۲- برخورداری از نظام مدیریت بروز و کارآمد، بهره‌مند از دانش فناوری مرتبط در سطح جهانی، توانا در تولید علم و فناوری، با اتکا بر دانش پایه، منابع انسانی ماهر و مسئولیت‌پذیر، سرمایه اجتماعی روبه رشد، مبتنی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی و ملی و مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی کشور

۳- برخورداری از نظام برنامه‌ریزی هدفمند با اقتصادی سالم، باثبات،

رقابت‌پذیر و با رشد و شتاب مناسب و در تعامل با اقتصاد جهانی، با ایفای نقش مؤثر در اقتصاد ملی و منطبق بر مزیت‌های نسبی فرهنگی- تاریخی و طبیعی

۴- بهره‌مندی از آثار فرهنگی- تاریخی و طبیعی و هنرهای سنتی، متکی بر نظام جامع شناخت و پژوهش، حفاظت، احیاء، ارتقاء و بهره‌برداری خردمندانانه، در تعامل سازنده و هدفمند با حیات فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی، تقویت حس مسئولیت عمومی، تحکیم هویت ملی و وفاق اجتماعی

۵- بهره‌مندی از گردشگری پر رونق با محصولات متنوع، بازارهای سامان‌یافته، خدمات استاندارد شده و دست یافتن به جایگاه برتر گردشگری منطقه و معرفی ایران به‌عنوان یکی از قطب‌های گردشگری جهان به ویژه جهان اسلام.

میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری در برنامه پنجم توسعه

در سیاست‌های کلی برنامه پنجم که مبنای تهیه و تدوین قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران بوده است نیز بر حمایت از گسترش فعالیت‌های گردشگری با تأکید بر سفرهای زیارتی تصریح شده است. همچنین در قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه وظایف ذیل برای سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در نظر گرفته شده است: انجام اقدامات قانونی برای ایجاد مراکز گردشگری و مراکز تخصصی غیردولتی میراث فرهنگی و مراکز جهت نظارت بر مراکز اقامتی، پذیرایی دفاتر خدمات گردشگری، حمایت مالی از راه‌اندازی موزه‌های تخصصی به‌ویژه موزه‌های دفاع مقدس، حمایت مالی از ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ سنتی عشایری و روستایی، حمایت مالی و معنوی از مالکیت و حقوق قانونی مالکین بناها و آثار و اشیاء تاریخی منقول و اقدام لازم جهت بیمه آثار هنری و تاریخی، شناسایی و حمایت از آثار فرهنگی تاریخی و میراث معنوی حوزه فرهنگی ایران، موجود در سایر کشورها، استفاده بهینه از ظرفیت معنوی اماکن زیارتی به‌ویژه در شهرهای مقدس مشهد، قم و شیراز به وسیله شناسایی مشکلات زائرین، برنامه‌ریزی جهت ساماندهی امور زائرین و تأمین زیرساخت‌های لازم و توسعه امکانات و خدمات زیارتی در قطب‌های زیارتی و گردشگری مذهبی و اجرای پروژه‌های زیربنایی مورد نیاز در قالب بودجه‌های سنواتی.

- وظایف و سیاست‌های کلان سازمان میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری
- میراث فرهنگی صنایع‌دستی و گردشگری سیاست‌های کلان سازمان به شرح ذیل معین شده است:
- شناسائی و مستندسازی میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، میراث طبیعی، هنرهای سنتی، صنایع‌دستی و جاذبه‌های گردشگری کشور
  - شناخت گستره جغرافیائی، پژوهش دوره‌های تاریخی، معرفی و حمایت از فرهنگ، هنر و تمدن ایرانی
  - ارتقاء کمی و کیفی، تنوع‌بخشی و گسترش پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و بهره‌گیری از علوم و فناوری‌های روزآمد در بخش میراث فرهنگی، هنرها و دانش سنتی، میراث طبیعی، صنایع‌دستی و گردشگری
  - معرفی ارزش‌ها و ظرفیت‌های نهفته در میراث فرهنگی (مادی و غیرمادی)، میراث طبیعی، دانش و هنرهای سنتی- و صنایع‌دستی و گردشگری کشور در سطح ملی، منطقه‌ای و جهانی
  - تدوین نظام مدیریت حفاظت، احیا، ساماندهی و بهره‌برداری خردمندانانه از آثار بر اساس معیارهای طبقه‌بندی و هرم ارزشی آن‌ها
  - تدوین نظام مدیریت حفاظت و نجات‌بخشی آثار فرهنگی و طبیعی در معرض خطر و یا در شرایط بحران و هنرهای سنتی در حال زوال
  - طبقه‌بندی آثار بر اساس ارزش‌های فرهنگی، تاریخی و طبیعی و تدوین هرم ارزشی آن‌ها
  - توسعه کمی و کیفی نظام آموزشی رسمی و عمومی به‌منظور ارتقاء دانش تخصصی و همگانی، ترویج فرهنگ و گسترش آگاهی‌های عمومی در زمینه میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری
  - تعمیق وحدت ملی و وفاق اجتماعی و درک و احترام متقابل در میان فرهنگ‌های بومی کشور با تأکید بر بقا فرهنگ و هویت ملی اسلامی ایران از طریق صیانت از تنوع فرهنگی و گسترش گردشگری
  - تقویت باور و عزم ملی در ارکان تصمیم‌گیری کشور و اقشار مختلف جامعه

- از طریق توسعه بخش میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و ارتقاء جایگاه آن در برنامه‌های توسعه بویژه برنامه پنجم توسعه
- نهادهای سازای ارزش‌های میراث فرهنگی، هنرهای سنتی و طبیعی کشور، حفظ و تقویت سرمایه اجتماعی بخش از طریق توسعه آموزش‌های رسمی و تخصصی و ارتقاء آگاهی عمومی، مسئولیت‌همگانی و مشارکت حداکثری مردم در حفاظت و بهره‌برداری خردمندانه از آن‌ها
  - ایجاد سازوکارهای لازم و تقویت انگیزه در مجامع علمی جهانی برای مطالعات ایران‌شناسی و پژوهش‌های مرتبط با تمدن ایرانی-اسلامی
  - ایفای تعهدات ذریبط بین‌المللی و منطقه‌ای، توسعه طرح‌ها و پروژه‌های مشترک، تبادل تجارب، ارتقا سطح همکاری و تعامل مؤثر با کشورها، مجامع علمی، پژوهشی و دانشگاهی و سازمان‌های بین‌المللی در بخش میراث فرهنگی، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری
  - توسعه همکاری‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و اجرایی با مراکز آموزش عالی، دانشگاهی و مؤسسات پژوهشی در بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
  - بهره‌گیری از ساز و کارهای مدیریت یکپارچه به‌منظور گسترش همکاری و هم‌افزایی در فعالیت‌های بین حوزه‌ای و بین بخشی و افزایش بهره‌وری میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
  - تدوین نظام جامع حمایت از فعالیت‌های خلاقانه و ابتکارات داوطلبانه در بخش میراث فرهنگی، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری
  - اعتمادسازی و حمایت از گردشگران، ساماندهی خدمات گردشگری در مبادی و مقاصد گردشگری و تسهیل ورود و خروج گردشگران
  - تدوین نظام جامع استانداردهای ناظر بر محصولات و خدمات گردشگری
  - حمایت از تنوع محصولات گردشگری و صنایع دستی و خلق مزیت‌های جدید به‌منظور پاسخگویی به بازارهای هدف
  - بهره‌گیری از روش‌های نوین تبلیغات، بازاریابی و ارائه بسته‌های محصولات گردشگری کشور به‌منظور معرفی مزیت‌ها و محصولات گردشگری و صنایع دستی

کشور

- شناسائی بازارهای هدف گردشگری و صنایع‌دستی، تبادل تجارب، ارتقاء سطح همکاری فی‌مابین با تأکید بر ایجاد توازن در تبادل گردشگر

- توسعه زیرساخت‌های مرتبط با گردشگری و صنایع‌دستی با استفاده از مشارکت حداکثری جامعه ذی‌نفعان و با اولویت فعالیت‌ها و مناطق دارای مزیت نسبی

- ایجاد شرایط حقوقی- مدیریتی و اقتصادی مناسب برای تعامل سازنده میراث فرهنگی و طبیعی با حیات جاری جامعه به‌منظور ایجاد ارزش افزوده اقتصادی میراث‌ها بویژه در شهرها و بافت‌های تاریخی با هدف جلوگیری از تخریب آن‌ها

- اتخاذ تدابیر لازم به‌منظور ایفای نقش بخش میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری در ارتقاء شاخص‌های اقتصاد ملی، اشتغال‌زایی، کاهش محرومیت مناطق محروم و افزایش سطح معیشت جوامع محلی

- ایجاد زمینه‌های لازم برای کاهش اتکاء بخش به منابع مالی دولتی از طریق افزایش مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی در بخش میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری

- تدوین نظام جامع حمایتی (تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای) و تشویقی (مالی و غیرمالی) از فعالان در بخش میراث فرهنگی، طبیعی، صنایع‌دستی و گردشگری - گسترش و حمایت از گردشگری طبیعی و روستائی به‌منظور افزایش نشاط اجتماعی، سلامت عمومی، رونق روستا، گردش متوازن مالی و کاهش مهاجرت‌های روستایی

- ایجاد نظام مدیریت داده و اطلاعات یکپارچه، بروز و کارآمد بخش با پشتیبانی سیستم اطلاعات جغرافیائی به‌منظور جمع‌آوری، بازخوانی، پردازش، انتقال و تبادل اطلاعات و ایجاد امکان دسترسی ذی‌نفعان و با تأکید بر ضرورت استقرار نظام حساب‌های اقماری گردشگری

- ارتقاء کمی و کیفی نیروی انسانی از طریق ایجاد نظام بهینه جذب، آموزش، ارتقاء تخصص و مهارت و حمایت از نیروی انسانی شاغل در بخش

میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- توانمندسازی جوامع محلی، ساماندهی و انتظام بخشی به فعالان بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و حمایت از ایجاد و توسعه تشکل‌های غیردولتی در این بخش

- ایجاد محیط حقوقی و اداری مناسب برای تحقق اهداف توسعه بخش از طریق تدوین، اصلاح و تکمیل قوانین و مقررات، تشکیلات روش‌ها و استانداردها - بهینه‌سازی ساختار مدیریتی به منظور اثربخشی حاکمیت از طریق کاهش تصدی‌گری و تمرکز دولت در حوزه سیاست‌گذاری، هدایت، حمایت و نظارت و همچنین ارتقاء نقش و سهم بخش غیردولتی در بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- ایجاد نظام مدیریت بروز و کارآمد مدیریت و کنترل پروژه به منظور هدایت، پایش و ارزیابی مستمر فعالیت‌های بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- بکارگیری اصول و سازوکارهای ارزیابی محیطی راهبردی در توسعه بخش به منظور تحقق مفاد سند چشم‌انداز بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- تبیین و نهادینه کردن معیارهای اخلاق حرفه‌ای در فعالیت‌های مرتبط با بخش از جمله کد اخلاق گردشگری برای ارتقاء سطح سلامت بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و انطباق آن با معیارها و ارزش‌های ملی-اسلامی

- صیانت از میراث طبیعی و تنوع زیستی و تنوع منظر کشور و تعمیق رابطه مردم با طبیعت از طریق توسعه پایدار طبیعت‌گردی

- شناسایی، معرفی و حمایت از گنجینه‌های زنده بشری، مشاهیر و مفاخر فرهنگ و هنر و حوزه تمدنی ایران

مسائل اساسی دستگاه و راهبردهای اصلی:

با توجه به مطالب پیش گفته مسائل اساسی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و راهبردهای متناظر با آن به شرح ذیل می‌باشد:

- افزایش سهم درآمدهای گردشگری در GDP کشور که راهبرد در نظر گرفته شده برای آن ارتقاء فعالیت‌های بازاریابی و تبلیغات برای جذب توریسم و توسعه تسهیلات جهت رفاه گردشگران شامل تسهیل ورود و خروج گردشگر، آسان‌سازی انجام عملیات مالی و گسترش تبلیغات و اطلاع‌رسانی منطقه‌ای و موضوعی.

- توسعه تعاملات بین‌المللی جهت تحکیم روابط سیاسی و اجتماعی و تقویت تعاملات فرهنگی که با شرکت در رویدادهای بین‌المللی و میزبانی این رویدادها امکان‌پذیر است.

- توزیع متوازن سفر برای گردشگران داخلی در فصول مختلف سال در کلیه استان‌ها که راهبرد آن را می‌توان افزایش سهم سفر در سبد هزینه خانوار و ارزان‌سازی سفر در نظر گرفت.

- توزیع و تخصیص بهینه و عادلانه منابع که با بازننگری در نحوه توزیع اعتبارات به استان‌ها و پروژه‌ها، امکان‌پذیر است.

- ارائه راهکارها و سیاست‌های اجرایی به‌منظور رفع مشکلات و موانع سرمایه‌گذاری که راهکار در نظر گرفته شده برای آن افزایش راندمان و کارایی ادارات کل استانی است.

- در بخش صنایع‌دستی، تقویت و پشتیبانی زمینه‌های اقتصادی صنایع جانبی و مرتبط با حوزه صنایع‌دستی که توسعه و تسهیل فعالیت‌ها و مبادلات تجاری در حوزه صنایع‌دستی راهکاری بهینه برای این مسئله است.

- افزایش تولید ملی و ارتقاء ارزآوری به کشور که با تقویت و ساماندهی امور تولید، بازاریابی، فروش و صادرات به‌منظور افزایش توان رقابتی و حضور مؤثر در بازارهای داخلی و خارجی امکان‌پذیر و لازمه آن کمک به استانداردسازی صنایع‌دستی و ارائه حمایت جهت توسعه و تقویت امور تبلیغات، بازاریابی و فروش است.

- توسعه جوامع محلی و روستایی با انجام حمایت جهت ایجاد و تقویت اشتغال آنان در زمینه صنایع‌دستی

- توسعه، تشویق و ترغیب سرمایه‌گذاری و فعالیت در حوزه صنایع ملی دارای

بازدهی اقتصادی که لازمه آن انجام حمایت‌های مؤثر جهت ایجاد، نوسازی و توسعه واحدهای تولیدی و تجاری صنایع دستی است.

- احیاء و حفظ آثار هنری رو به زوال و فراموش شده ملی، که با حمایت از حقوق مالکیت معنوی، میراث مادی، نوآوری‌ها و خالقان آثار در حوزه صنایع دستی و احیاء رشته‌های رو به زوال و منسوخ شده از طریق ایجاد مرکز اسناد و بانک اطلاعاتی صنایع دستی و ثبت آثار هنری و حمایت از خالقان آن و احیاء رشته‌های رو به زوال و منسوخ شده امکان‌پذیر است.

- افزایش درآمدهای ریالی و ارزی و ارتقاء تولید ناخالص ملی و صادرات غیرنفتی که از طریق ایجاد و تقویت ارتباط با مجامع و سازمان‌های بین‌المللی مرتبط از قبیل یونسکو، آیسسکو و... با توسعه کیفی رویدادهای علمی، فرهنگی، ملی و بین‌المللی در زمینه صنایع دستی و افزایش بهره‌وری و ارتقاء سطح کمی و کیفی محصولات تولیدی کشور امکان‌پذیر است.

- ایجاد انگیزه در نسل جوان به فراگیری و ترویج رشته‌های متنوع و اصیل صنایع دستی، به‌منظور شناسایی، تقویت و پرورش استعداد خلاق هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی و فراهم نمودن محیط مناسب به‌منظور بروز تفکر خلاق در هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی با ایجاد و تأسیس مراکز آموزشی، تولیدی جهت آموزش عمومی و تخصصی صنایع دستی.

به‌منظور اجرایی کردن اهداف مندرج در سند چشم‌انداز، سیاست‌ها و قانون برنامه پنجساله پنجم در حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، بسته اجرایی سازمان با رویکرد مسئله محوری شامل سه بسته اجرایی فرعی به شرح زیر می‌باشد:

۱- گردشگری

۲- میراث فرهنگی

۳- صنایع دستی

برنامه‌های عملیاتی ذیل هر یک از بسته‌های اجرایی فرعی در جداول پیوست آمده است.

بسته اجرایی فرعی ۱: گردشگری

جدول ۱-۱- برنامه‌های عملیاتی و برش سالانه اهداف کمی

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی						
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	جمع کل
۱	مطالعه و تعیین وضعیت گردشگری کشور	انجام یک پروژه مطالعاتی برای ایجاد یک سیستم آماری گردشگری	پروژه مطالعاتی	-	-	-	۱	-	-
۲	مطالعه تطبیقی وضعیت گردشگری کشور در مقایسه با کشورهای پیشرو	انجام ۳۰ مطالعه تطبیقی (از- هر منطقه ۵ مورد)	مطالعه	-	۶	۶	۶	۶	۳۰
۳	برگزاری تورهای آشناسازی برای دست اندرکاران گردشگری و افشار مرجع در کشورهای هدف (خبرنگاران، روزنامه‌نگاران و...)	برگزاری ۲۵۰ تور آشناسازی	تور	-	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۲۵۰
۴	تقویت باجه‌های صدور روادید فرودگاهی و ویزای الکترونیک	ایجاد باجه‌های صدور روادید فرودگاهی در ۸ فرودگاه بین‌المللی کشور	باجه	-	۱	۱	۲	۲	۸

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۵	ایجاد ATM باجه‌های گردشگری	ایجاد ATM باجه‌های گردشگری در ۸ فرودگاه بین‌المللی	باجه	-	۱	۱	۱	۲	۲	۸
۶	ایجاد (POS) پایانه‌های کارت‌های اعتباری	ایجاد ۱۰۰۰ پایانه کارت اعتباری در تأسیسات گردشگری کشور	باجه	-	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۷	راه‌اندازی سیستم (نصب) علائم و نشانه‌های گردشگری	راه‌اندازی و نصب ۱۰۰ درصدی سیستم علائم و نشانه‌های گردشگری (سال اول تهران و ۵ شهر بزرگ، سال دوم کلیه مناطق آزاد، سال سوم جاده‌های ارتباطی، سال چهارم کلیه نقاط کشور)	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰
۸	حضور در کمیته‌های فنی مشترک	حضور در ۴۰ کمیته فنی مشترک	کمیته	-	۸	۸	۸	۸	۸	۴۰

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۹	شرکت در کمیسیون‌های مشترک	حضور در ۱۰ کمیسیون - مشترک (سالانه ۲ کمیسیون)	کمیسیون	-	۲	۲	۲	۲	۲	۱۰
۱۰	شرکت در اجلاس‌های سازمان‌های تخصصی و منطقه‌ای	حضور سالانه در ۳۵ اجلاس مربوط به سازمان‌های تخصصی گردشگری (سالانه ۷ اجلاس)	اجلاس	-	۷	۷	۷	۷	۷	۳۵
۱۱	برگزاری کمیته‌های فنی مشترک	برگزاری ۵۰ کمیته فنی مشترک	کمیته	-	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰
۱۲	میزبانی اجلاس‌های سازمان‌های تخصصی و منطقه‌ای	میزبانی ۲۵ اجلاس سازمان‌های (سالانه ۵ اجلاس تخصصی)	اجلاس	-	۵	۵	۵	۵	۵	۲۵
۱۳	برگزاری همایش بین‌المللی تورگردانان جهان	برگزاری ۵ همایش تورگردانان جهان	همایش	-	۱	۱	۱	۱	۱	۵

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۱۴	برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی ثبت شده در UNWTO	برگزاری ۳ رویداد گردشگری مندرج در- تقویم UNWTO	نمایشگاه	-	۱		۱		۱	۳
۱۵	حمایت از راه‌اندازی سفرهای ارزان قیمت	حمایت از طراحی و اجرای ۱ میلیون بسته سفر ارزان قیمت (سالانه ۲۰۰ هزار بسته)	هزارسفر	-	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۲۰۰	۱۰۰۰
۱۶	حمایت از ایجاد هولدینگ‌های مسافرتی	حمایت از ایجاد ۲۰ هولدینگ به منظور ارزان‌سازی سفرهای داخلی	هولدینگ	-	۴	۴	۴	۴	۴	۲۰
۱۷	تهیه و توزیع اقلام تبلیغاتی جهت معرفی جاذبه‌های استان‌های مختلف به ویژه استان‌های کمترشناخته شده	تهیه و توزیع ۱۵ میلیون اقلام تبلیغاتی استانی (سالانه ۳ میلیون اقلام تبلیغاتی)	میلیون اقلام تبلیغاتی	-	۳	۳	۳	۳	۳	۱۵

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۱۸	توزیع بسته‌های تبلیغاتی جهت معرفی جاذبه‌های استانی در وسائط نقلیه به مقصد استان	تهیه و توزیع ۵ میلیون ۵۰۰ هزار اقلام تبلیغاتی استانی در وسائط نقلیه	میلیون اقلام تبلیغاتی	-	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۱۱۰۰	۵۵۰۰
۱۹	تولید و پخش تیزرهای تبلیغاتی جهت تشویق مردم به استفاده از تورهای مسافرتی	پخش ۱۱۰۰ دقیقه تبلیغ تلویزیونی جهت تشویق مردم به استفاده از بسته‌های سفر	دقیقه	-	۵۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۵۰	۱۱۰۰
۲۰	تبلیغات مطبوعاتی در روزنامه‌های کثیرالانتشار جهت توسعه استفاده از تورهای گردشگری	۱۵۰۰ صفحه تبلیغ مطبوعاتی جهت تشویق مردم به استفاده از بسته‌های سفر	صفحه	-	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰۰
۲۱	اجرای پروژه ملی شهر الکترونیک	اجرای پروژه شهر الکترونیک برای ۳۱ استان کشور	استان	-	۶	۶	۶	۶	۶	۳۱
۲۲	اعطای تسهیلات بانکی به طرح‌های بخش گردشگری	اختصاص ۳ درصد از تسهیلات اعطایی بانکها به بخش گردشگری در سال	درصد	-	-	۳	۶	۹	۱۲	۱۲

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۲۳	صدور اوراق مشارکت	انتشار ۵۰۰۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت	میلیارد ریال	-	-	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۴۰۰	۱۴۰۰	۵۰۰۰
۲۴	توسعه گردشگری ساحلی کشور	افزایش ۲۰ درصد گردشگری ساحلی در شمال کشور و ۱۰ درصد در جنوب کشور در هر سال	درصد	-	-	۳۰	۶۰	۹۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۵	جلب و مشارکت بخش خصوصی	واگذاری ۱۰۰ درصدی کلیه اماکن اقامتی دولتی به بخش خصوصی	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۶	ایجاد تأسیسات اقامتی، ساحلی، تفریحی	ایجاد ۳۰ پلاژ در سواحل شمال و ۲۰ پلاژ در سواحل جنوب کشور (جمعاً ۵۰ پلاژ)	تعداد	-	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۵۰
۲۷	تجهیز مدارس استان‌ها	تجهیز ۱۰۰ درصدی مدارس منتخب ۳۱ استان کشور به امکانات پذیرایی	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۲۸	ایجاد کمپینگ‌ها و اردوگاه‌ها	ایجاد حداقل ۲۵۰ کمپینگ در سطح کشور در طی سال‌های برنامه	تعداد	-	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۵۰	۲۵۰
۲۹	افزایش ظرفیت اقامتی کشور	کمک به ایجاد زیرساخت ۱۰۰ هتل و هتل آپارتمان	هتل	-	-	۳۰	۳۰	۲۰	۲۰	۱۰۰
		مطالعه مورد نیاز ۴۰ محور و قطب گردشگری در سطح کشور	محور	-	-	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۴۰
۳۰	برنامه گسترش ظرفیت‌های خدماتی کشور	کمک به ایجاد زیرساخت ۱۵۰ مجتمع گردشگری خدماتی، تفریحی و رفاهی	محور	-	-	۳۰	۳۰	۴۰	۵۰	۱۵۰
۳۱	برنامه توانمندسازی روستاها و توزیع عادلانه درآمد	مطالعه ۳۴۸ روستاهای هدف گردشگری در سطح کشور	روستا	-	-	۶۲	۶۲	۶۲	۶۲	۲۴۸
		ایجاد زیرساخت‌های ۱۲۴ روستا	روستا	-	-	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۱۲۴

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی								
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل	
۳۲	برنامه افزایش خدمات‌دهی به مسافران جاده‌های کشور و بالا بردن کیفیت و کمیت خدمات‌دهی - مجتمع‌های بین راهی	کمک به زیرساخت ۱۰۰ مجتمع بین راهی در جاده‌های اصلی و بین‌المللی کشور	مجتمع بین راهی	-	-	۳۰	۳۰	۲۰	۲۰	۲۰	۱۰۰
۳۳	تأسیس خانه‌های ترویج صنایع دستی در روستاهای هدف گردشگری	تأسیس ۱۰ خانه ترویج در هر استان هر سال / برنامه	خانه	۴۸	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۵	۱۵۵	۸۲۳
۳۴	تأسیس خانه‌های صنایع دستی در کلبه استان‌ها	تأسیس یک خانه صنایع دستی در هر استان هر سال / برنامه	خانه	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۳۱	۱۸۶
۳۵	تعیین شاخص‌ها و معیارهای استاندارد برای توزیع بهینه اعتبارات	انجام ۱۰۰ درصدی مطالعه به منظور تعیین شاخص‌ها و معیارها	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۶	بازدید و نظارت‌های سیستمی	بازدید حداقل دویار در سال برای هر استان (جمعاً ۱۰ بازدید)	تعداد بازدید	-	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۱۰

ردیف	عناوین برنامه‌های عملیاتی	اهداف کمی در طول سال‌های برنامه	برش سالانه اهداف کمی							
			واحد متعارف	سال پایه ۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۳۷	ارزیابی تحقق اهداف برنامه‌ها	مطالعه ۱۰۰ درصدی به منظور تعیین و تدوین برنامه ارزیابی عملکرد	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰
۳۸	آسیب‌شناسی و شناسایی وضع موجود	مطالعه ۱۰۰ درصدی به منظور شناسایی موانع و مشکلات و آسیب‌شناسی فعالیت ادارات کل استان	درصد	-	۲۰	۴۰	۶۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰

بسته اجرایی فرعی ۱: گردشگری

جدول ۱-۲- شرح فعالیت‌ها و عملیات به تفکیک اهداف کمی و برش سالانه
حجم فعالیت‌ها/عملیات

ردیف	اهداف کمی	عنوان فعالیت / عملیات	واحد	حجم فعالیت					
				۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	جمع کل
۱	ایجاد و راه اندازی بازارچه	اختصاص ۱۲ درصد از تسهیلات اعطایی بانک‌ها به بخش گردشگری در هر سال (هر سال ۳ درصد)	درصد	-	۳	۶	۹	۱۲	۱۲
		اختصاص ۲۰ درصد از منابع صندوق توسعه ملی به پروژه‌های بخش گردشگری (هر سال ۵ درصد)	درصد	-	۵	۱۰	۱۵	۲۰	۲۰
		اختصاص ۱۰ درصد از تسهیلات ارزی از منابع داخلی بانک‌ها به بخش گردشگری در هر سال	درصد	-	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۴۰
		اختصاص ۱۰ درصد از فاینانس کشور به بخش گردشگری	درصد	-	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۴۰
		اختصاص سالانه حداقل ۵۰۰ میلیارد ریال منابع وجوه اداره شده از بودجه‌های سالانه به منظور پرداخت یارانه سود کارمزد تسهیلات بانکی	میلیارد ریال	-	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰۰
		انتشار ۵۰۰۰ میلیارد ریال اوراق مشارکت	میلیارد ریال	-	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۴۰۰	۱۴۰۰	۵۰۰۰